

Sygn. akt VI Ds. 237/12

ZARZĄDZENIE
o odmowie przyjęcia zażalenia

Warszawa, dnia 10 lipca 2013 r.

Anna Horoszko-Mleczo - prokurator Prokuratury Rejonowej del. do Prokuratury Okręgowej w Warszawie po zapoznaniu się z zażaleniem i pismem z dnia 29.06.2013 r. wniesionymi w dniu 4.07.2013 r. przez Agnieszkę Lechowicz w imieniu Stowarzyszenia Obrony Zwierząt na postanowienie z dnia 18.06.2013 r. o umorzeniu śledztwa:

- I. W sprawie mającego miejsce w okresie od lipca 2004 r. do maja 2008 r. w Warszawie przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych – Ministrów Rolnictwa i Rozwoju Wsi poprzez wprowadzenie do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9.09.2004 r. w sprawie kwalifikacji osób uprawnionych do zawodowego uboju oraz warunków i metod uboju i uśmiercania zwierząt, w § 8 ust. 2 przepisu na mocy, którego umożliwiono uśmiercanie zwierząt bez wcześniejszego pozbawienia ich świadomości, który to przepis stał w sprzeczności z aktem wyższego rzędu – ustawą z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt, a następnie poprzez niedokonanie zmian w przepisie ww. rozporządzenia sprzecznym z delegacją ustawową, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. wobec przedawnienia karalności.
- II. W sprawie mającego miejsce w okresie od lipca 2004 r. do maja 2008 r. w Warszawie przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych – pracowników Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rządowego Centrum Legislacji biorących udział w procesie legislacyjnym związanym z wprowadzeniem do rozporządzenia

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9.09.2004 r. w sprawie kwalifikacji osób uprawnionych do zawodowego uboju oraz warunków i metod uboju i uśmiercania zwierząt, w § 8 ust. 2 przepisu na mocy, którego umożliwiono uśmiercanie zwierząt bez wcześniejszego pozbawienia ich świadomości, który to przepis stał w sprzeczności z aktem wyższego rzędu – ustawą z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. wobec przedawnienia karalności.

- III. W sprawie mającego miejsce w okresie od czerwca 2008 r. do 26 listopada 2012 r. w Warszawie niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych - Ministrów Rolnictwa i Rozwoju Wsi poprzez zaniechanie działań zmierzających do uchylecia - stojącego w sprzeczności z art. 34 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt - przepisu § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9.09.2004 r. w sprawie kwalifikacji osób uprawnionych do zawodowego uboju oraz warunków i metod uboju i uśmiercania zwierząt, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.
- IV. W sprawie mającego miejsce w dniu 12 stycznia 2012 r. w Warszawie poświadczenia nieprawdy, co do okoliczności mającej znaczenie prawne, przez funkcjonariusza publicznego - Podsekretarza Stanu w MRiRW, w piśmie skierowanym do Poseł Julii Pitery informującym, że przepisy rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24.09.2009 r. w sprawie ochrony zwierząt nie pozwalają na przyjęcie przepisów krajowych, które zabraniałyby uśmiercania zwierząt zgodnie z obrzędami religijnymi, tj. o czyn z art. 271 § 1 k.k. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.
- V. W sprawie mającego miejsce w dniu 22 czerwca 2006 r. w Warszawie przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego – Głównego Lekarza Weterynarii poprzez podpisanie z Naczelnym Rabinem Polski „Procedury dotyczącej warunków uboju i produkcji koshernej na terenie

Polski” w wyniku czego możliwym było dokonywanie uboju zwierząt bez ogłuszenia, w ramach tzw. uboju rytualnego, z naruszeniem przepisów ustawy o ochronie zwierząt, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. wobec przedawnienia karalności czynu.

- VI. W sprawie mającego miejsce w dniu 8 grudnia 2011 r. w Warszawie przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego – Głównego Lekarza Weterynarii poprzez podpisanie z Naczelnym Rabinem Polski „Procedury dotyczącej warunków uboju i produkcji koshernej na terenie Polski” w wyniku czego możliwym było dokonywanie uboju zwierząt bez ogłuszenia, w ramach tzw. uboju rytualnego, z naruszeniem przepisów ustawy o ochronie zwierząt, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.
- VII. W sprawie mającego miejsce w dniu 13 kwietnia 2012 r. w Warszawie poświadczenie nieprawdy, co do okoliczności mającej znaczenie prawne przez funkcjonariusza publicznego – Zastępcę Głównego Lekarza Weterynarii, w piśmie skierowanym do Fundacji na Rzecz Ochrony Zwierząt IUS ANIMALIA, gdzie poinformowano, że Inspekcja nie sprawuje nadzoru nad ubojem rytualnym, tj. o czyn z art. 271 § 1 k.k. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.
- VIII. W sprawie mającego miejsce w dniu 3 stycznia 2013 r. w Warszawie przekroczenia uprawnień i działania tym na szkodę interesu publicznego przez funkcjonariusza publicznego - byłego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi - obecnego Posła, poprzez nakłanianie producentów mięsa, w wypowiedzi udzielonej dziennikowi „Rzeczpospolita”, do dokonywania uboju zwierząt ze szczególnym okrucieństwem i z naruszeniem przepisów art. 6 ust. 1, art. 33 i art. 34 ust. 1 – 4 ustawy o ochronie zwierząt, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.

na podstawie art. 429 § 1 w związku z art. 465 k.p.k.

zarządził

odmówić przyjęcia zażalenia z uwagi na wniesienie go przez osobę nieuprawnioną

UZASADNIENIE

Prokuratura Okręgowa w Warszawie, po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego, postanowieniem z dnia 18.06.2013 r. umorzyła śledztwo VI Ds. 237/12 w zakresie wyżej opisanym.

W terminie ustawowym, na powyższe postanowienie zażalenie złożyła, w imieniu Stowarzyszenia Obrony Zwierząt – Agnieszka Lechowicz, podnosząc jednocześnie, iż Prokuratura uchybiła obowiązkowi doręczenia stronie postępowania postanowienia wraz z uzasadnieniem.

W ramach postępowania VI Ds. 237/12 prowadzonego m.in. w sprawie przekroczenia uprawnień przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w okresie od 9.09.2004 r. do maja 2012 r. poprzez wydanie przepisów rozporządzenia z 9.09.2004 r. z późniejszymi zmianami – dotyczącego sposobu uboju zwierząt niezgodnego z przepisami ustawy o ochronie zwierząt, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. i n., żadnej z organizacji działających na rzecz ochrony zwierząt nie przyznano statusu pokrzywdzonego, gdyż w ramach tegoż postępowania badano tylko i wyłącznie odpowiedzialność funkcjonariuszy publicznych m.in. za wydanie przepisów rozporządzenia sprzecznego z aktem wyższego rzędu – ustawą. Tak więc śledztwo VI Ds. 237/12 prowadzone było w kierunku odpowiedzialności funkcjonariuszy publicznych z art. 231 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k., a w tym przypadku organizacjom działającym na rzecz ochrony zwierząt, w tym Stowarzyszeniu Obrona Zwierząt uprawnienia pokrzywdzonych nie przysługują. Należy tu dodatkowo podkreślić, iż zgodnie z art. 49 § 1 k.p.k. pokrzywdzonym jest osoba fizyczna lub prawna, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo. W tym przypadku dobro prawne jakie zostało naruszone to: prawidłowe

funkcjonowanie instytucji państwowej i związany z tym autorytet władzy oraz wiarygodność dokumentów.

W związku z powyższym przyjęto, iż Stowarzyszenie Obrona Zwierząt, jak i pozostałe stowarzyszenia działające na rzecz ochrony zwierząt składające zawiadomienia w ramach śledztwa VI Ds. 237/12 nie są pokrzywdzonymi w rozumieniu art. 49 § 1 k.p.k. Dlatego też odpis postanowienia o umorzeniu śledztwa z dnia 18.06.2013 r. nie został stowarzyszeniom działającym na rzecz ochrony zwierząt doręczony.

Po analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego stwierdzono, że funkcjonariuszom publicznym, których zachowanie badano w ramach postępowania VI Ds. 237/12, nie można przypisać sprawstwa kierowniczego lub podżegania do czynu z art. 35 ustawy o ochronie zwierząt (o czym zawiadamiały organizacje działające na rzecz ochrony zwierząt), czyli do kierowania ubojem zwierząt z naruszeniem przepisów ustawy, a w szczególności wbrew zapisowi art. 34 ust. 1 tejże ustawy mówiącemu, iż zwierzę kręgowie w ubojni może zostać uśmiercone tylko po uprzednim pozbawieniu świadomości przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje.

Zgodnie z ustawą z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U.2003.106.1002 z późn. zm.) odpowiedzialności kamej za dokonanie uboju zwierzęcia podlega ten kto dokonuje tegoż uboju wbrew art. 6, art. 33 lub art. 34 ust. 1 - 4 ustawy o ochronie zwierząt. „Pojęcie "dokonuje uboju" na gruncie ww. ustawy oznacza pozbawienie zwierzęcia życia w ubojni, czyli w każdym zakładzie pozostającym pod państwową kontrolą sanitarną i weterynaryjną, a przeznaczonym do wykonywania uboju zwierząt. Czyn ten jest przestępstwem skutkowym, gdyż jego efektem musi być śmierć zwierzęcia. Z tego względu może on zostać popełniony jedynie umyślnie działaniem przez każdego, natomiast przez zaniechanie tylko przez tego na kim ciążył szczególny prawny obowiązek zapobiegnięcia temu skutkowi” (Michał Gabriel-Węglowski „Przestępstwa przeciwko humanitarnej ochronie zwierząt” LEX/el. 2009). W związku z powyższym należy przyjąć, iż sprawcą tego czynu w opisywanym aspekcie może zostać osoba fizycznie dokonująca uboju lub osoba mająca wiedzę o dokonaniu konkretnego dnia, w konkretnym miejscu uboju

wbrew przepisom ustawy i nie reagująca na to, mimo takiego obowiązku. W omawianym stanie faktycznym możemy badać jedynie odpowiedzialność funkcjonariuszy publicznych (MRiRW oraz GLW) w ramach art. 231 k.k., gdyż nie można przypisywać im ogólnej odpowiedzialności (z zaniechania) za dokonywanie w okresie objętym postępowaniem VI Ds. 237/12 tzw. ubojów rytualnych, gdyż musieliby mieć wiedzę, o każdym pojedynczym uboju tego typu dokonywanym w Polsce i mieć świadomość bezprawności każdego z nich, a jak wykazał zebrany w sprawie materiał dowodowy urzędnicy ci pozostawali w przekonaniu, iż dokonywanie tzw. uboju rytualnego jest zgodne w prawem. Stąd też w omawianym stanie faktycznym nie można przypisywać tymże funkcjonariuszom publicznym odpowiedzialności z art. 35 ustawy o ochronie zwierząt.

Stąd też należało odmówić Stowarzyszeniu statusu pokrzywdzonego, a w konsekwencji przyjęcia wniesionego zażalenia.

Mając na uwadze powyższe – postanowiono jak na wstępie.

PROKURATOR

Anna Horoszko-Mleczo

Pouczenie:

Na zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia służy zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy, w terminie zawitym 7 dni od daty doręczenia odpisu zarządzenia (art. 429 § 2 i 460 k.p.k.).

Wniesie zażalenia po tym terminie jest bezskuteczne (art. 122, 460 k.p.k.).

Zażalenie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał zarządzenie.

Zarządzenie:

Stosownie do art. 100 § 2 i 140 k.p.k. doręczyć odpis zarządzenia:

- wnoszącemu zażalenie: Stowarzyszenie Obrony Zwierząt.

PROKURATOR

Anna Horoszko-Mleczo